

Uttalande

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Utlåtande 4/2025 om Europeiska kommissionens rekommendation om utkast till icke-bindande standardavtalsvillkor för datadelning enligt dataförordningen (version av den 22 maj 2025)

Antaget den 8 juli 2025

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) har antagit följande uttalande:

Europeiska kommissionen har delat utkastet till icke-bindande standardavtalsvillkor för datadelning och icke-bindande standardavtalsklausuler för molnavtal med EDPB i enlighet med artikel 41 i dataförordningen, och lade fram dem för EDPB:s expertundergrupp för efterlevnad och styrning den 27 maj 2025. Med tanke på den nära kopplingen mellan tillgång till och delning av data enligt dataförordningen och den allmänna dataskyddsförordningen har EDPB när det gäller personuppgifter granskat de icke-bindande standardavtalsvillkoren och önskar lämna ett antal allmänna kommentarer till kommissionen. EDPB står till förfogande för att vid behov ge ytterligare råd och betonar att detta dokument endast avser icke-bindande standardavtalsvillkor. De allmänna kommentarer som lämnas i detta dokument påverkar inte heller ytterligare iakttagelser som EDPB kan komma att utfärda i framtiden om samspelet mellan dataförordningen och unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter, integritet och konfidentialitet vid kommunikation samt terminalutrustningens integritet.

Bakgrund

EDPB noterar att processen med att utveckla de icke-bindande standardavtalsvillkoren inleddes 2022. Den 27 maj 2025 informerades CEH-expertundergruppen av kommissionen om att en snabb återkoppling skulle välkomnas, med hänsyn till kommissionens tidsram för sin rekommendation. Med tanke på sakfrågans komplexitet och den begränsade tidsramen för återkoppling är EDPB:s kommentarer inte uttömmande och på hög nivå.

Allmänna kommentarer

EDPB skulle vilja göra kommissionen uppmärksam på följande allmänna kommentarer:

- EDPB noterar att de icke-bindande standardavtalsvillkoren förefaller ha skrivits för avtalsslutande parter med en annan ställning, eftersom "användare" inom ramen för dataförordningen¹ kan vara en juridisk eller fysisk person. Om en användare är en fysisk person kan denne eventuellt betraktas som en registrerad enligt dataskyddslagstiftningen. Även om "användaren" kan klassificeras som en registrerad enligt dataskyddslagstiftningen kan dessutom personuppgifter om andra fysiska personer också vara inblandade². I vissa fall är den nuvarande formuleringen av de icke-bindande standardavtalsvillkoren inriktad på samverkan mellan juridiska personer, vilket väcker farhågor om huruvida konsekvenserna för fysiska personer har beaktats fullt ut. I andra fall är de personer som omfattas av villkoren inte alltid tydligt identifierade. EDPB rekommenderar att detta förtydligas ytterligare och att man också överväger om det kan vara lämpligt att ta fram olika icke-bindande standardavtalsvillkor beroende på om användaren är den registrerade.
- EDPB noterar att vissa villkor gör en tydlig åtskillnad mellan personuppgifter och icke-personuppgifter, medan andra inte gör det. När det gäller de villkor där en sådan åtskillnad inte görs rekommenderar EDPB att man undersöker om en sådan åtskillnad skulle hjälpa de avtalsslutande parterna att fastställa den tillämpliga rättsliga ramen. EDPB noterar till exempel särskilt villkoren för ersättning i bilagorna II och III, som är mycket allmänt formulerade i sin nuvarande lydelse och kan leda till frågor om deras tillämpningsområde. EDPB rekommenderar starkt att kommissionen begränsar ersättningsmekanismerna i bilagorna II och III till användningen av icke-personuppgifter, i enlighet med artikel 4.13 i dataförordningen³.
- De icke-bindande standardavtalsvillkoren skulle gynnas av ökad tydlighet och förbättrad struktur. Införandet av ett avsnitt om definitioner skulle göra det lättare att förstå de icke-bindande standardavtalsvillkoren, särskilt när det gäller begrepp som "förbrukningsuppgifter". Dessutom rekommenderas korshänvisningar till relevanta bestämmelser i dataförordningen och den allmänna dataskyddsförordningen i informationsrutorna för att säkerställa rättslig samstämmighet.
- EDPB påminner om att dataförordningen enligt dess artikel 1.5 inte påverkar tillämpningen av unionslagstiftningen och den nationella lagstiftningen om skydd av personuppgifter, integritet och konfidentialitet vid kommunikation och terminalutrustningens integritet, särskilt förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725 och direktiv 2002/58/EG. Om dataförordningen står i strid med unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter eller integritet eller med nationell lagstiftning som antagits i enlighet med sådan unionslagstiftning, ska relevant unionslagstiftning eller nationell lagstiftning om skydd av personuppgifter eller integritet ha företräde. EDPB rekommenderar därför att detta anges tydligare i de icke-bindande standardavtalsvillkoren, så att det klargörs att sådan lagstiftning ska ha företräde framför avtalsvillkoren i händelse av konflikt.

¹ Artikel 2.12 i dataförordningen.

² Till exempel när det gäller uppkopplad hemutrustning som används av olika familjemedlemmar.

³ Se även [Gemensamt yttrande 2/2022 från EDPB och EDPS om Europaparlamentets och rådets förslag om harmoniserade regler för skäligen åtkomst till och användning av data \(dataakten\)](#), antaget den 4 maj 2022, punkterna 15, 59 och 63. Som EDPB har konstaterat vid flera tillfällen, senast i yttrande 08/2024 om giltigt samtycke inom ramen för modeller för samtycke

- EDPB anser att det bör anges tydligt i informationsrutorna till de icke-bindande standardavtalsvillkoren att enbart efterlevnad av icke-bindande standardavtalsvillkor i fråga om personuppgifter inte nödvändigtvis leder till överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen. Parterna kan behöva vidta ytterligare åtgärder för att fullt ut uppfylla dataskyddskraven. Särskilda exempel där ytterligare åtgärder kan vara nödvändiga, förutom i de icke-bindande standardavtalsvillkoren, är villkoren för användarens rätt att få tillgång till produktdata och data från tillhörande tjänster, användarens rätt att dela data med tredje part, behovet av att dataskyddsförordningen efterlevs av datahållare och datamottagare när de behandlar användarens personuppgifter (t.ex. får villkoren inte förutsätta att det finns en rättslig grund för behandling av personuppgifter, i synnerhet samtycke) eller när användaren som inte är en registrerad använder data. Dessutom påminner EDPB om att när den allmänna dataskyddsförordningen under vissa omständigheter kräver att parterna ingår ett avtal, till exempel vid överföring av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation, kan standardiserade dataskyddsbestämmelser i enlighet med artikel 46.2 d i den allmänna dataskyddsförordningen användas som lämpliga skyddsåtgärder. Sådana standardiserade dataskyddsbestämmelser skulle behöva fastställas utöver de icke-bindande standardavtalsvillkoren.
- De icke-bindande standardavtalsvillkoren bör ta större hänsyn till konsumenternas sårbarhet och de maktobalanser som uppstår i den digitala ekonomin. Slutligen bör de avtalsenliga påföljderna vara proportionella och får inte inkräkta på de registrerades rättigheter.

För Europeiska dataskyddsstyrelsen

Ordförande

(Anu Talus)

eller betalning som används av stora onlineplattformar, som antogs den 17 april 2024 (sammanfattning, punkterna. 130 och 180) kan personuppgifter inte betraktas som en handelsvara.